

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

щодо законопроекту про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо зарахування військового збору до спеціального фонду державного бюджету (реєстр. № 15167), підготовленого до другого читання

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету */далі – Комітет/* на своєму засіданні 3 червня 2026 року (протокол № 237) розглянув питання про підготовку до другого читання проекту Закону України про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо зарахування військового збору до спеціального фонду державного бюджету (реєстр. № 15167), відмітивши таке.

I. Проект Закону України про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо зарахування військового збору до спеціального фонду державного бюджету, поданий народними депутатами України Разумковим Д.О., Моканом В.І. та іншими (реєстр. № 15167 від 10.04.2026) */далі – законопроект № 15167/*, 14 травня 2026 р. Верховною Радою України */далі – Верховна Рада/* прийнято за основу з дорученням Комітету доопрацювати законопроект № 15167 з урахуванням поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради у II читанні (згідно з Постановою Верховної Ради від 14.05.2026 № 4876–IX).

Законопроектом № 15167 пропонується з 1 січня 2027 року доповнити розділ VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України */далі – Кодекс/* новим пунктом 64, яким передбачається встановити, що, як виняток з положень пункту 1-2 частини 2 статті 29 Кодексу, з 1 січня 2027 року по 31 грудня третього календарного року, наступного за роком, в якому буде припинено або скасовано воєнний стан (введений 24.02.2022), військовий збір */далі – збір/*, що сплачується (перераховується) згідно з пунктом 16-1 підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України, зараховується в повному обсязі до спеціального фонду державного бюджету та спрямовується на виплату грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України.

II. Відповідно до статті 116 Регламенту Верховної Ради України */далі – Регламент/* і Постанови Верховної Ради від 14.05.2026 № 4876–IX у

встановлений строк (не пізніше 28 травня 2026 р.) до Комітету надійшли пропозиції до законопроекту № 15167, згруповані та узагальнені у відповідній порівняльній таблиці у кількості 1334 пропозиції.

Насамперед, щодо пропозицій до законопроекту № 15167 потрібно зауважити, що:

переважну більшість пропозицій подано без пояснень і фінансово-економічних обґрунтувань, що унеможливило проведення їх належної експертної оцінки;

багато пропозицій, поданих одними і тими ж авторами, не узгоджуються між собою (наприклад, щодо єдиної теми передбачаються різні шляхи врегулювання);

значна кількість пропозицій безпосередньо не належить до предмету правового регулювання законопроекту № 15167, а відповідно до частини 1 статті 116 Регламенту пропозиції і поправки до законопроекту, який готується до другого читання, можуть вноситися лише до того тексту законопроекту, який прийнятий Верховною Радою за основу;

окремі пропозиції не відповідають нормам Кодексу чи правилам законодавчої техніки, суперечать положенням законопроекту № 15167 або можуть призвести до розбалансування показників державного бюджету на 2026 рік.

При цьому зазначені зауваження передусім стосуються пропозицій народних депутатів України, які їх найбільше подали, а саме: 1025 пропозицій (або 76,8% їх загальної кількості) подано Железняком Я.І.; 201 пропозицію (або 15,1% їх загальної кількості) подано спільно Герасимовим А.В., Фединою С.Р. та іншими; 50 пропозицій (або 3,7% їх загальної кількості) подано Безуглою М.В.

Чимало пропозицій стосується набрання чинності відповідним законом (тобто дати запровадження Кодексом цільового спрямування збору), зокрема – з дня, наступного за днем його опублікування, з 01.07.2026 чи з інших днів у 2026 р. Разом з тим, згідно з частиною 7 статті 13 і пунктом 5 частини 1 статті 52 Кодексу передача коштів між загальним та спеціальним фондами державного бюджету дозволяється тільки в межах бюджетних призначень шляхом внесення змін до закону про державний бюджет. Отже, зарахування збору до спеціального фонду державного бюджету у п.р. має бути врегульовано саме шляхом внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2026 рік" (що передбачає одночасну зміну необхідних бюджетних показників). До речі, Верховною Радою 28.05.2026 визначено невідкладним та прийнято за основу з дорученням підготувати за скороченою процедурою до II читання урядовий законопроект про внесення змін до цього Закону щодо фінансового забезпечення сектору безпеки і оборони (реєстр. № 15224), яким, серед іншого, передбачається зарахування з 01.07.2026 по 31.12.2026 збору до спеціального фонду державного бюджету із спрямуванням на виплату грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та вносяться необхідні зміни до відповідних показників доходів і

видатків державного бюджету на 2026 рік за загальним і спеціальним фондами.

Деякими пропозиціями передбачається унормувати цільове спрямування збору на постійній основі шляхом внесення змін до статей 29 і 30 Кодексу. Однак збір з моменту його запровадження по даний час (майже 12 років) належить до доходів загального фонду державного бюджету. Податкові норми щодо збільшення ставки збору і розширення його бази оподаткування (запроваджені наприкінці 2024 р. і початку 2025 р.) призвели до зростання надходжень збору до державного бюджету більш ніж в 3 рази та діятимуть лише до кінця третього "післявоєнного" року. Тому передбачене законопроектом № 15167 зарахування збору до спеціального фонду державного бюджету тимчасово, з 01.01.2027 (тобто з наступного бюджетного періоду) до кінця третього "післявоєнного" року, шляхом включення відповідного положення до розділу VI Кодексу відповідає законодавчим вимогам щодо дотримання збалансованості бюджету, узгоджується з правилами законотворчої техніки та видається доречним і логічним у прив'язці до відповідних податкових норм. Надалі, виходячи з визначених засад бюджетної політики та керуючись частиною 5 статті 29 Кодексу (*згідно з якою закон про державний бюджет може відносити на відповідний бюджетний період окремі види доходів загального фонду державного бюджету до спеціального фонду державного бюджету*), питання щодо доцільності зарахування збору до спеціального фонду державного бюджету і визначення напрямів цільового спрямування збору може врегульовуватися законом про державний бюджет, що дозволить своєчасно враховувати актуальні пріоритети державної політики та обсяг наявного фінансового ресурсу.

Слід також звернути увагу, що Комітет за підсумками підготовки законопроекту № 15167 до розгляду у I читанні рекомендував Верховній Раді прийняти законопроект № 15167 за основу і в цілому з необхідними техніко-юридичними правками (*висновок Комітету від 06.05.2026 № 04-13/3-2026/103834 (2223575)*).

Враховуючи наведене, за підсумками опрацювання у Комітеті за участю представників Міністерства фінансів України, Міністерства оборони України та Рахункової палати пропозицій до законопроекту № 15167 пропонується відхилити усі 1334 пропозиції та рекомендувати Верховній Раді законопроект № 15167 прийняти у другому читанні і в цілому в остаточній редакції (яка є редакцією I читання) з необхідними редакційними і техніко-юридичними правками.

За підсумками розгляду даного питання Комітет ухвалив рішення: рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до розділу VI Бюджетного кодексу України щодо зарахування військового збору до спеціального фонду державного бюджету (реєстр. № 15167) прийняти у другому читанні і в цілому в остаточній редакції, викладеній Комітетом у порівняльній таблиці до зазначеного законопроекту, з необхідними редакційними і техніко-юридичними правками.

Доповідачем з даного питання на пленарному засіданні Верховної Ради України пропонується голова підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Комітету Кузбит Юрій Михайлович.

Додаток: порівняльна таблиця до законопроекту № 15167.

Голова Комітету

Роксолана ПІДЛАСА

